

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Celldömök, gróf Széchenyi u. tca. 2.
 Telefonszám: 55.

Felolvaszerkesztő:
NAGY IMRE

Előfizetési árak:
 1 évre 6, ½ évre 3, ¼ évre 150 P.
 Megjelenik minden szombaton.

NEM ALSUNK!

Irtá: VÉR ELEMÉR

Azoknak, akik kishitűek, ez is meg kell mondani. Hogy figyeljenek, hogy ki ne aludjon bennük a közmondásos magyar szalmaláng. Azoknak, akik várni nem tudnak és nem akarnak. Akik vallják az „adj Uram, de mindjárt” nem nagy lélek-erőt eláruló elvet.

Mert az élet-halál harcban is vannak szünetek. Át kell gondolni az eddigi tapasztalatokat, új módszereket kell keresni. Cserélményesebbeket, jobbakat, győzelmesebbeket. És ilyenkor a kívülállók, a felületesen gondolkodók úgy vélik, hogy meghalt a kezdet mindent elcsoportoló lendület, hogy elatult az egész mozgalom. Amikor váratlanul, a megátamodottban a derült égből lecsapó vilámló kőba rémülést, a támadók táborában pedig az új, friss energiák diadalmas úramlásának felszabadult erőerőztét kelte újra felláng a harc a végső győzelemért. És kitűnik, hogy a látszólagos alvás az erők koncentrációs volt, a végső, halálközeli ugrásra készülő erőszaki földrelapulás.

Két évvel ezelőtt Kemencesalja szívében egy kicsiny, de tisztaszándékú és épp ezért mégis erős csoport kibontotta a harc zászlaját az idegen lélek és az idegen, nemzetetpó ármok ellen, a liberálisizmus idejétmúlt, a nemzeti létre halálós dogmái ellen, küzdelmet indított a nemzeti öntudat felébresztéséért, a szociális Magyarországot, az apró, kisemmitett magyarokért és megmutatta Kemencesalja magyarságának az új kor új eszméit, a nemzetetpó magyar birodalmi gondolat útját. Megadta és egyre jobban kitjeszedte a harc. Az öntudatra ébredtek lelkeiben feltámadt a megváltás reményének öröme, az ellentáborban a meghunyászkodás gyávagsága.

Néhány hónappal ezelőtt mintha alábbhagyott volna a Turul harci lendülete. Elcsitultak lassan a hullámok. És ezzel elkövetkezett a mi táborunk számára mit sem látó hível szemlén a csüggedés ideje, az ellenfél berkeiben pedig a titérnyomás alól való felszabadulás, megkönnyebbült sóhajlása. És ezzel együtt ennek a könnyű örömmek keleti szerte-lenségéig feltörő kifejezése, a harcot és a mozgalmat gunyba és nevelésbe lojtani akaró fölénykedés.

Új harci időmnek elején, íme, most válasszunk. Válasszunk a kétérdős kérdéskönynek és a felszabadultak pökhendi szemtelenségeinek: **Nem alsunk!**

Folytatjuk a harcot ott, ahol elhagytuk. Tisztaszándékú, de kishinyitló, árva magyarok, nem alsunk! Ne higgyék, ha de csüggedtnek kell bennünk valahán. De megölettek bennünket a bizalmunkkal, hogy érezzük, hogy nekünk küzdelmünkben megölettek. Áll csak eser meggyar, kemény akarattal, dacosra leve-

Új szociális programot adott Imrédy Kaposvárott

Általános védkötelezettség, családvédelmi alap, a telepítés reformja a miniszterelnök programjában

Az egész ország nagy várakozással tekintett a kaposvári gazdaságiülés felé, amelyen Imrédy Béla miniszterelnök először számolt be az augusztusi sorozatos minisztertanácsokon kidolgozott új kormányprogramról. Közül meggyeztetés lényegi halgató-ság előtt nyitotta meg Tassódy Nagy András, a NEP országos elnöke a nagygyűlést, amelyen a miniszterelnök előadta a kormány megszűnését programját, amellyel Magyarország szociális átalakulását akarja megvalósítani.

Bevezetik az általános védkötelezettséget

Az általános közpolitikai helyzet és a bledti kisananti konferencia eredményeinek ismeretése után ráért a miniszterelnök a honvédelem kérdéseire és bejelentette a trianoni békediktátum katonai rendelkezéseinek hatályvesztését. Beszède során többek között a következőket mondotta:

— A sorozatos minisztertanácsoknak első és talán legfontosabb pontja egy honvédelmi törvény letérnyálása volt, amely a parlament összehívése után nyomban benyújtásra kerül és mely magában foglalja az általános hűdkötelezettség kimondását, a katonai szolgálati időnek a megállapítását, a testnevelési kötelezettségnek leventekötelezettség elnevezés alatti katonai előkészítő rendszerét való átalakítását.

— De szabályozza ezenkívül a polgári lakosság hadiszolgálati kötelezettségét és megadja mindazokat a felhatalmazásokat, amelyek szükségesséek ahhoz, hogy az ország termelői erői a szükséghez képest a honvédelem követelményeinek megfelelően szervezhetők, fejlesztetők. Gondoskodni fogunk arról is, hogy a fegyvereknek szelleme, amelyet, mint a báboru előtti időkből tudjuk, a katonai szolgálat oly áldásosan gyakoroltatott meg a nemzeti minden részében, a katonai szolgálati idő lecsúszlása után se menjen veszendőbe.

Ezért a kizsogált és tartálékba kerülő egynekét a levente-lakmenével egyrésztesmossa ugynevezett lövés-szervezetben fogjuk össze, amely a polgári társadalomnak a hadsereggel való állandó érintkezését és ezáltal is a nemzet eggybeérését van hivatva szolgálni.

Összhangba kell hozniuk a hűdkötelezettséget és leventekötelezettséget a munkaidőben letöltendő munkaszolgálattal. Mindezek az intézkedések azt célozzák — jelentette ki Imrédy, — hogy a nemzetnek a testét egészségessé tegyék.

Nem kardörögtetés a célunk, csupán fellérmek azt, hogy egy nemzet csak akkor áll meg még a békeidők közelméiben is, ha ép a teste és ha a test legyalmereit-

tett fölvel, töretlen magyarsággal, eggyeségen zúrt sorokban! Támogassatok bennünket nem a tamásokodis mindent lekoslánylással, de a megértés jóindulatával! Ez a harc nem egynekéért, de az egyetemes magyarságért, az egész népközösségért folyik. Ne üljétek fel a duraszóló és mindenkor felelőtlen, gazdálaló, névtelenül fűbesgöngy rágalmaknak, — nem keressé út senki a maga egyéni érvényesülését. Amit mi akarunk, az csak annyi: Kemencesalja legyen az épülő Magyar Birodalom egy alapköve, amelyel a mi szilárdabb ötvözött magyar öntudatunk jelent. Nem mi egyedül fogjuk megmenteni ezt az országot, hanem csak egy: Karok! Nem mi egyedül kemencesaljai magyarok, de azoké van minden főre, minden magyarra, minden csepp magyar vére, akarására, szívére, hogy erős fundamentumot építsenek. Itt az új szodév gyanakús építénye.

És üzenjük az ellentábor áramvonalas polgárainak: **nem alsunk; jó urakunk!** Ne gondolják, hogy a kormányunk annyi hűzelkesséssel vagrantelben szállított bizalom egytel-teneséjért eladja a magyarság az aytal örököséget! A józan, öntudatos magyarság tisztában van az önk-támogatásának „örökével”, tisztában van azzal, hogy az önk-oly nagy készséggel szállított jóindulatának igen nagy lenné az ára és éppen ezért visszatartja a dörgőbőzéstüket! Volt idejük kimutatni magyarságukat, vetünk nagy őszelországiak, sorbelsőgöngyünk állítóg mindig érési jódat! — A világháború alatt a város rémuralom alatt: elmulasztották. Ma már csak a múlt-lekésedésért, a múlt-magyarkodásért, a múlt-kimányomnyomáért, a tobzózó múlt-keresztényiségért! Elkéstek! A magyar nemzeti közelemény lemmaként önkkel!

Nem alsunk, uraink! Polytik tovább é háre!

(Folytatás az előző oldalról.)

Amennyiben megismerkedik a nemzetvédelmi törvények adataival.

Házasság előtti kötelező orvosi vizsgálat

— Meglátásom az évtized óta az, hogy az egyedek egészségére nagyobb gondot fordítottak és hirtelen szűnik meg a népesség telésedése és hirtelen szűnik meg a népesség telésedése ellen. A tuberkulózis és a nemi betegségek elleni küzdelem újabb intézkedéseket igényel. A házasság előtti kötelező orvosi vizsgálatot bevezetik. Az ideális törvényjavaslatot a parlament őszi ülésén tárgyalják meg.

— Hogy a gyermekek fejlődését előmozdítsák, az egész országban tej- és kórházokat szervezünk meg az iskolagyermek számára.

Szociális és családvédelmi nap, családi munkabér

A nemzeti szociális gondolatnak kell érvényesülnie egyfelől az emberek, akik gyermektelennél vagy kevés gyermekkel, kisebb gondokkal, vagy gondolatlanul élnek és másfelől azok között. Aki nem sorolható feljebb csak gyermekekkel ajándékozott meg.

A kormány ezért a belügyminiszter kezdeményezésére elhatározta, hogy törvényjavaslatot fog benyújtani szociális és családvédelmi nap létesítéséről, amelynek célja a gyermekeknek vagy kevés gyermekkel hátrahagyott hátrahagyottak támogatása. Az Országgyűlés mellett tehát új törvény is terjedhet. De kérem a magyar társadalmat, ne tekintse ezt túlságosan, hanem fogja fel úgy, mintha egy meg nem született és a nemzetnek hiányzó gyermek jelenne az országban.

— Tudom, hogy ez az intézkedés sokaknak nem fog tetszeni, de mindenképpen vissza akarok fordítani, hogy ezt a tervet megvalósítsuk. Erre az operációra szükség van, hogy a nemzet tényleg egészét egészítsük ki. Ez a szociális feladatunk kellő megoldásáig, amíg a rendes költségvetés keretében nem biztosíthatjuk. Új lehetőségek fogynak megújítani előlünk a szociális, főleg a szociális családok problémáinak megoldásában és egyben azt az ódvós hatást is el fogjuk érni, hogy a gyermekáldás korlátozásának hatékony fegyvert szerezünk szembe.

— Az igazságügyi miniszter új már elkészítette a gyermekvédelmi pótlék bevezetéséről törvényjavaslatot, amely azt az intézkedést a gyárlap és a bányamunkásokra nézve az egész vonalon kötelező megvalósítja.

— Ez is a törvényhozás legelső munkájához fog tartozni és a végrehajtás néhány hónap múlva, 1939. január elsején megkezdődik.

A gyermekvédelmi pótlék lényege az, hogy mindenképpen a munkások, akiknek gyermekeik vannak, egy pénztárból külön bavi jutalmat kapnak.

— Az eddigi számítások szerint a munkabérek összegének mintegy 4 százaléka, — amelyből 3 százaléka a munkaadó, 1 százaléka a munkást terhelte, — folyoa be egy pénztárból amelyből minden tizenegyedik évi be nem kifizető gyermek után havonta öt pengő folyósítanak, a név megmarad, felesleg pedig minden évben hátrahagyott, a nyári iskolai szünet előtt és karácsony előtt kerülne kifizetésre.

Közfürdő

— Az országban megújultságát tekintve az országban az előző évek alatt, hogy a közfürdőben tisztogatás kerüljön az országgyűlésre.

— Hogy mindenképpen azt a célt szolgálja, hogy a fürdők a egészségesebb világról az erősebb világra he-

lyessenek át és így, hogy a családvédelmi gondolatot az országban terjedjen el (Országgyűlési beszámoló).

— Az Országgyűlési Helyi programozásának kiépítéséről már említem. Ugyanazt meg szeretném az országgyűlési beszámolóban említeni is. Ezzel egyidejűleg az országgyűlési munkájának megújításának érdekében olyan, változtatást szeretnék, amely azt a bűntudatot, különösen a többnyire családvédelmi, valóban hatékony védelemre szolgálja.

Nagyjelentőségű változtatást tervezünk továbbá a kivétel módjában is, mert azaz, az a tapasztalatot szeretném, hogy az ügyvezetés szabályozásának és nehezen elmondható javulások bevezetésével csak bevezető a változtatás.

Itt a kivétel jogi szabályozásának a megvalósítása kell enyhíteni.

— A társulati adónak is új szabályozás készül, amelynek lényege, hogy a közönségek a hiányosságokat és betöltési azokat a lyukakat, amelynek keretében az adóhatóság ellenőrzése alól a jövedelmek kiszabhatók.

Új földbirtokpolitika

— Úgy érzem, hogy mindezek után rá kell térnem azokra a kérdésekre, amelyek a gazdaságunk életével vannak szoros összefüggésben. A földbirtokról van szó, arról a kérdéssel, annak megoldásáról, amelyről annyira hangzik el a nemzet és amely nemcsak a jövőre, de a városi lakosság érdeklődésének is homlokosságán áll.

— Tagadhatatlan, talán semmi általánosságban nem vonatkozik rá, hogy az országban a nagybirtokok csökkenése és a kisbirtokok számának növekedése felé halad.

— De mint minden átmenet, a nagybirtok formából a kisbirtok formába való átmenet is megkezdődött és a hátrahagyottak jár. Néhány tehát arról kell gondoskodnunk, hogy az átmenet olyképpen történjen, hogy a nagybirtok nem osszúl kezel, hanem jól kezel kisbirtokokká váljon és hogy a mezőgazdasági lakosság azok a részeit, amelyeket a nagybirtokból találtak addig megélhetésük, ezután is megéljenek.

— Az 1936. évi telepitési törvény rendszeréről elterünk.

— Azt a kapcsolatot, amely ma fennáll a tulajdonosok és a kifizetés között.

azonbélibe való átadás kötelezettsége közt és akkor lehet a legelőbbi, ha ugyanannyi terület tulajdonjogi és állami, megosztásuk.

— Az új szabályozás lényege, hogy a hátrahagyott földön köztulajdonok egybevonásával, az országban felállt minden birtokhoz, pedig egygyűjtésére hátrahagyottak adóhatóságok céljára az állam által erre kijelölt szerválónyba kerül.

Sokaszer hirtelen név megújul az ezzel, új, egész országban megújul az állami tulajdonok alapításának lehetősége a szociális, folytatás érdekében, de a területi szempontok és a nemzeti védelem feladatának szempontjait is figyelembe kell venni a földbirtokpolitika.

A zaldórtvnyj pontosan végrehajtják!

— A közelmúltban jelent meg a társadalmi és gazdasági élet egyenlőségének hatékonyabb biztosításáról szóló törvény végrehajtásával kapcsolatban négy rendelet, amelyek az állami tulajdonok és a szociális és a földbirtokról felállításáról intézkedések és módosítások szabályozzák. Ezzel befejezték nyert az a jogi szabályozás, amely az említett törvényjavaslatból indul el és amelynek célja, hogy a zaldórtvnyj a hazai gazdasági és szellemi életben előrelépés és egészségnek szemléltessen nemcsak a hazai, hanem a világot is, a területi szempontok és a nemzet érdekei szempontjait is figyelembe kell venni a földbirtokpolitika.

Egges körökben talán csalódást keltett az, hogy ez a kormány a törvény rendelkezéseit szigorú pontossággal, a törvényt létrehozó elgondolásoknak, maradtak az érdeklődésével halottakra. Végrehajtotta pedig abban a meggyőződésben, hogy ezzel szolgálja az ország és a jogállamiságot, amelyet éppen ez a törvény ellenőrző a magyar kifizetésnek mint kivétel.

Ezután a miniszterelnök a helyi politikai helyzetet ismertette. Beszédében ezzel a szívalapunk más helyen foglalkozunk. A nagyvilág közönsége örül a lelkesedések fogadás a miniszterelnök nagy bízottságát jelentésével. A magyar társadalom pedig a bejelentés és a program után kíváncsi várja a végrehajtást.

Mi legyen a dömlői apátság templomromból?

Bizonnyára emlékeznek még annak óvását arra a mozgalomra, amit az év tavaszán három pápai kollegiumi tiszár ismételt a dömlői bencés apátság templomromjának megújítására. Meghívásukra Szebelek János, a Műemlékek Országbizottságának tagja vizsgálta meg a templomromot és véleménye az volt, hogy minden körülmények között fenn kell tartani.

Falászló, pápai építészetről elkészítette a templom restaurálási tervét. Elgondolása a templomot rommá állásban ábrázolja.

A múlt hó végén két pápai tiszár, Molnár István kollegiumi tiszár, Falászló és Nagy Endre, végigjárták a városunkban élőcsoport az apátságot a szűk és ócska társadalmi egyenlőségeket és kéri azokat támogatást a munka megindításához. Az apát ér (Műveltségügyi miniszter) a tervet. Ugyanis az egyenlőség és a megújítások voltak indokoltak a mozgalom. A társadalmi egyenlőség megújítását és a mozgalom megindítását elgondolása a következő:

Határozni kell elsősorban arról, hogy mi legyen a restaurálási, illetőleg konzerválási

apátság templomrom? — templom-e, vagy Kemezaljai Múzeum, amelyben Kemezaljai történelmi emlékei gyűjtenek össze. A közönség, amit a lelkéből megújították, a múzeum gondolatát mellett foglalt állást. Indokolja ezt az a tény, hogy a templomot több, mint kétszáz esztendője világi célokra használták. De Mieg az az érdekesség támogatja ezt a gondolatot, hogy Csontvárymúzeumnak az lenne az egyedüli múzeuma, melynek gyűjteménye árpádi templomromból lenne.

Helyi bizottságot kellene alakítani a ennek feladata lenne állandóan fenntartani a megújított gondolatot. Az egyenlőség vezetői vállalkoztak arra is, hogy a munkálatok megindításával kapcsolatos költségek fedezésére az óz és a tél folyamán kultúrális célokra rendelkeznek. Ezeket a pápai tiszár vállalták előlünk a területi szempontok és a nemzet érdekei szempontjait is figyelembe kell venni a földbirtokpolitika.

Család- és gyermekvédelmi hírlapunk azt, hogy a munkálatok legyen munkás- és szociális támogatással támogatja.

Konferencia után

A község részéről igéretet kaptak, hogy ilyen munkaerőt biztosítanak rendel-
kezésre k is meg remélhető, hogy a fontosabb
munkálatokat még az ősz folyamán meg
lehet kezdeni. Így el lehetne vezetni a
templomokat kitakarítását és környékének
megtisztítását. Szükséges lenne azáltal
is kapcsotban a templomhoz tartozó
sztezőrű kövek összegyűjtése is.

Kemencsallja régészeti szempontból
még feltártnak és ismeretlen terület. Az
eddigi sztrávsnyos leletek azonban az ma
tanács, hogy rendszeres ásatások szép er-
edménnyel járnának. Ezt bizonyítja a ság,
helyi bronzkori és római leletek, a síkkel
ugyanakkor római építményadványok. Bóba
határán Vadastól, valójában Ösrefreg-
gében, volt a vasvártemplegyei nagy avar
lelőpél, tehát itt hasonló emlékek várhatók.
Fél kell írni a Szőgyén Marich bírtok
valószínű avar leletudományait. Felkásra
vár azután a Jánosháza melletti püskölos-
tor és a Hosszuperecszeg határában fekvő
kolostorrom.

Feltáradók a régi apátság kolostor
romjai. A kolostor különben sokat emleget-
tet helyének kitulmása legidősebb. A
földmívelés során a környező földök gazdag
ásaitai lehetőségekről tanuszkodtak. Meg
kell menteni a régi kolostor földmívelési ma-
radványából megmaradt és a tüz által tönk-
re tett régi püla falmaradványaitak eltal-
kódó sejtéseinek hatalmas kődarabokat. E
kődarabok különben maguk is múzeális
értéket jelentenek, mert azokat csak a római
lelők hozhatták Kemencsalljára, a római
Meatiumum (Mesteri) mellett elhaladó út
épitéséhez. Csak így magyarázható külön-
ben a bazilikához vidéken olyan hatalmas
mészdarabok létezése. Leletek várhatók
tehát az apátság romok feltárásnál is.
Nem kell tehát tartani attól, hogy a máste-
uni nem telne meg anyaggal.

Állítson felő emléket CeUdAmökl
közönsége Szent Ilvna királyévének azzal,
hogy a község ritka árpádkori értékeit ál-
dozatlanságával meg a folyó évben konzervál-
tasra, mert minden percnyi késedelemért kár.
Horváth Endre.

Az elmúlt ifjúsági konferencia eredmé-
nyét nézve, bírálni mondanánk: nem csak
lődünk! Csak em problémákra volt a
konferencia, gondolt! Ha merített arra,
hogy eljön egyszer az ideje annak, amikor
az ifjúság önként s dőbben arra, hogy az
6 kérdéseit csak ő maga oldhatja meg. Ez
pedig nem úgy, ha szűzföldön áll az a
lelet meddő földeledeben, hanem ha össze-
gyűjti, hogy egymás szemébe nézve, egymás
gondolatait kísérve, közös elhatározással
egy akaratral induljanak el, annak a gond-
olatnak, aki azt mondja magáról: "En va-
gok az az, az igazság és az élet!" Nem
várunk mást a konferenciától, nem is várn-
ak semmi egyéb lenni, mint ennek az a-
nak a megvalósítása, az ifjúságunk erre az
útra való fűvészet. Itt vannak legyán háló,
meg is lőrték, azért mondhatjuk azt, hogy
nem csalódnunk. Amikor bele ládtottuk a
kőzetudba, a nem közönséges éres számot,
bizony mi magunk is félve gondoltunk arra:
nem több e ez annál, mint amit remél-
tettünk? Is nem volt több! Ittélnek legyen
éret háló, hogy ez alkalommal is megé-
gyenített bennünket a mi kábilu felismerés-
ben. Ezer lívű vártnak és jött 1933. Által-
kelti tartannak, hogy a kerületi konferen-
cia végül is nem lesz egyéb, mint valami
nagyobb méretű egyházmegyei megapada-
lása, mely nem tud kinőni méreteivel a
megszokott keretleiből: és mégis boldogan
számolhatunk be most arról, hogy az egész
kerület volt ez a konferencia, mert hiszen
101 dunántúli gyülekezetnek voltak ill ki-
kaldított. Volt akit több mint 300 ember
nem kerékpáron, csakhogy nem valahoz
ezen a találkozás. B'azgy álmunknak
bírtan az is: több e az annál, mint amit re-
méltnak.

A Konferencia a miit számunkban
kiszól végleges program szerint folyt. A
Jötték is kerékpárok az előző lődében
pontossan, a szűrésosa minden irányból.
Már péntek este hangos volt a tőbe, amil-
a megérkezett ifjúság vidám iméntel-
sétől. A megnyitó áhítaton már sokan
Dra pad a templomunkba, szűzföld meg-
lelt az érdeklődők jelvénye, halmassza-
gével. D. Kapi Béla pápák megnyitó áhí-
tása után egyeztetés emelkedtek fel a
lyákról a gyülekezetek ifjú megbízottai
és egy-egy rövid bíbeli lédeletet követően a
konferencia. Hatalmas éhénye van a
előtőnek Dr. báró Podmanigky Pál egyhá-
mi nyilv. rendes írnár bizottságvezető.
Nem volt eredménytelen a dődöntő ifjúsági
parlament sem. A vele egyidőben helyül
vezetői értekelésen az ifjúság illudós ve-
zői nagy megértéssel és nagy szűzföld
foglalkoztak az ifjúság örvénynek sorozott
kérdéseivel. Haladóink eredménye volt en-
nek a megbeszélésnek az a határozás,
melyben a jelen volt vezetői kerületi ifjúsági
Titkár munkába állították határozott el.
Feltételekben bonyolult lett minden hatá-
góra a maga egyszerűségében is. Turdogy
Zoltán gyóri lelkész elődosa, melyben mi
a feladati felte kórt az ifjúságunk:
"Jegyeket féláll, jegyeket áróék." A dőb-
benbenen egyszerű és a hűveltem elmondható
minden ifjúság meg kellett értenie, hogy mi
az igaz hitelenség. Nem az, hogy a feladati-
teket szűzföld, hanem a hűveltem elmondható
a indítással.

A konferencia második napja vasár-
nap az ifjúság számára tartott értekelés
kérdéséről, majd az éhnapra jödelmél-
te következt, melyen D. Kapi Béla pápák
pápák hűveltem az igaz éhnek a dődöntő
avangiólása ifjúság vegyesen. Délután 12
órába határozati el az ifjúság, vasárnap
és ok valóság delúli rendezés. CeUdAmökl
köz is volt éhnapot, melyen Pápa János
László bencés áhgyűlési magyar lelkész
tartott ifjúságyűlést, és a
dődöntő napok hűveltem a hűveltem el
lélekről hűveltem a hűveltem el

Gondolatok az iskolai év elején

A tanév küszöbén állunk. A jövő vi-
rága, a gyermekekre iskolaiaskájával meg-
indul a szűzföld hajlékából, hogy utra-
votot szeressen a közdelmes életre. A szűzföld
gondoskodása megzserés számokra — bár
szokszor nélkülözések közt, — ami testi és
lelki szükségletekhez tartozik: lisztességes
ruházatot, élelmet, tanszereket, könyveket s.b.,
hogy zavartalanul folytathassák gyermekeik
tanulmányait. Tudatában van annak, hogy
a tanulással oly kincset szerez a gyermek,
amelyet a rozsda és moly meg nem emészti
és amelyet a tolvaj el nem lophat.

Sokszor látam az édesanya szemében
a drága könyvespépet kis gyermeke beira-
tása alkalmával, amely mintegy figyelem-
terelés volt a tanító számára, hogy ime:
legdrágább kincsemet adom kezébe, oktatd,
neveld őt szerettel, mint amely szerettel
és bizalommal hoztam ide, a tudomány
feliszentelt csarnokába!

A gyermekek új beolgozása: indul-
nak az iskolai év kezdetén. "Elvész az én
népem — mondja Ödölvölőnk, — mely tu-
domány nélkül való." Csakugyan a hatal-
ság szorgalmas tanulás után járhat oly is-
meretek birtokába, melyek az életben mind
az egyesek, mind a község fenntar-
dásáért szükségesek. Az iskola mind testi,
mind szellemi téren fejleszti a gyermeket,
akaraterejét érleli, gondolkodásmodját írá-
nyítja, közelebb viszi végső céljához: az
istenhez.

Ha pedig a szűzföld, — különösen kiret
az ilyen lőbb gyermekek áldotti meg, —
nem tudják gyermekeiket ruházni, nem tud
jakk részleke a könyveket, tanszereket meg-
szerezni, jöjőn segítségre az iskolafel-
tartó halóság, az egyház, község és a tár-
sadalom, hogy ne legyen a haráknban egy

gyermek sem, aki anyagi hiányok miatt
nem vehetné el legalább az elemi iskoláit!

Sok padláson találunk használt cipőt,
cizmát, ruhát, kalapot, amit a felesles-
tag porrétege és pókhálója fed be. Le on-
nan a ruházati dobozokkal, Takarjunk be
velők egy egy dögért, mert ezzel jobb
szolgálatot teszünk, mintha a molyok mar-
talékul hagyókn ott azokat.

Az én iskolámban sohasem volt tanuló
könyv és tanszer nélkül. A vagyonosabb
gyermekek mindig odaadák használt tan-
könyveiket a szegényebb gyermekeknek és
a beiratási díjakból szűzföld köld-
könyvtári szerelékbe a tanulóok segíté-
zésére. De mondanom, meg is becslétek a
gyermekek a könyveket, szépen betakarítják
vatastóbb papírral, dőgyhogy, amikor ély
végén beszédtem, a kőpáncs alig vétem
észre valaki csekély nyomát.

Ha látok egy kis tanulót az iskolába
menni, ezembe jut egy kis vers: "Zsuzsika
iskolába megy." Mily szép, amint az
utca forgatagában a kis lányka meg az
iskolába, alköltő aókt, vágató lovak, vil-
lamoskocsk közt éret veszély fenyegeti, de
a jó isten szemé örökdió a kisleke felett,
hogy semmi baja ne legyen. Örja is a Te-
remő valamennyi magyar cseméjének, nö-
vekedésnek mint a kis názárel, testben és
lélekben, isten és emberek előtt való ked-
veségben.

Hajna Dénes
ryug. Igazgató írnok.

JÓJÚ!
sorainkba és légy lángostor a
magyar lelkért, a magyar kul-
túráért vívott küzdelemben!

Bálint György plébános írja

pünkösöd után VII. vasárnapra írt prédikációjában:

Ma vannak hamis proféták, akik a kereszténységet akarják a saját
érdekezésükükre vonni... Akik azt hiszik, hogy hivatalos kereszténységünk
jogelmű arra, hogy az évszázadok óta Krisztustól eltért gazdasági és társadal-
mi beosztást az östiberálisok és szabaddemokrovosek atyafiságos gosztrusztal-
to vobli dődelgessék! Vannak, akik hirtelen elröngözött evangéliumi lédeletek
lelki akarják a szociális igazságtalanságok acélburkát felépitni! Nem veszik
észre, hogy egykötayogodott liberális mentalitásuk pókhálózatát már régen el-
töpték a viharok és a dűbörgő föld, a partoktól tenger nem ismer halgatást,
nem ismer kimagyarázókösd. alkut és maktumot! Most már gyűlöletcselről
akarják megjelenni az embert!... Uraim! Elég volt a koméltuátsábról! Gyer-
mek a tetekkel! Elő az éleletek! A magánélettel! Tegyetek ebbe a vála-
zólvibe minden embert, testvérek, aki vokat kér tőletek! És meglátjátok,
bárány-e vagy farkas! Keresztény-e vagy zsidó! Nemzeti és szociális-
e vagy székakas! Ez a választólvíz mentse meg szegény Magyarországot! Amen.

SPORT

Pontot hozott a CVSE Komáromból!

Komáromi FC—CVSE 3:3 (2:1)

Múlt vasárnap a CVSE Komáromban játszott Schramm vezetésével első vidéki bajnoki mérkőzését, melyet a második félidőben mutatott játékaival meg is nyertett volna.

KFC: Radics — Kull, Boglár — Lengyel I., Gábris, Nagy — Németh, V. Havasi, Rózsahegyi, Lengyel II., Kovács.

CVSE: Bogánr — Géczy. Egervári — Szokos, Licsay, Kulhy — Osváth, Söle, Péntek, Havas, Budai.

KFC támadásokkal indul a játék és az 5. percben a vezetést is megszerzi: Rózsahegyi labdáját Kovács a hálóba vágja. 1:0! A gól leírása a calli csapatot és támadásba lendül, de Osváth lövést Radics fogja. Erre a KFC szöglettel válaszol. A 16. percben Rózsahegyi eredményes. 2:0! A 30. percben Budai fejesét Havas ugvancaak fejeli továbbítja a hálóba. 2:1! A 38 percben Géczy és Kovács összefejelnek. Kovács

csot kiviszik és csak 6 perc múlva tér vissza.

Szűnet után inkább a calli csapat van frontban, mégis a KFC ér el gólt. Géczy hibájából Kovács megzökör és közelről gólt lő. 3:1! Most már teljesen a calli csapat irányítja a játékot, de gól csak a 17. percben esik, amikor Budai magas labdáját a befutó Licsay a kapussal együtt a hálóba nyomja. 3:2! A 34. percben Budai beadását Söle bevágja és ezzel megszerzte a kiegyenlítő gólt. A hátralévő időben a calli csapatok még két gólt lőnek, de a játékosok is miatt egyiket sem adja meg.

Es az első félidőben a helyi csapat volt a támadó, szűnet után azonban a CVSE vette át a játék irányítását és kiegyenlített. Az eredmény a CVSE-re nézve büszké, mert Komáromból nehéz pontot elhozni.

Jók: Budai—Havas szárny, Licsay és Géczy.

Igazságos eredmény!

CVSE II.—SzFC II. 3:1 (1:1)

Múlt vasárnap, amíg az első csapat Komáromban küzdött, a CVSE II. csapata ideháza Guttmann játékeivel meletti megszerzte első bajnoki pontjait a szombathelyi FC II. ellen.

CVSE: Varga — Jobb, Csányi — Baracskai, Karsai, Horváth — Simon, Taróssy, Döbröntei, Szabó, Budai II.

A vendégek támadásaival indul a játék és már az 5. percben kavarodás után Hende gólt szerez. 0:1! A szombathelyi csapatorn támadásai Varga kitűnő védésén megütközik. A 20. percben Döbröntei kibordít balra, bead, de beadásába Unger kézzel üt bele. A büntetőt Baracskai biztosan küldi a hálóba. 1:1! A 26. percben Hende szögletvágását Varga kibocxolja, majd erős lövést biztosan fogja.

Szűnet után a helyi csapatban Szabó —Jobb és Simon—Döbröntei helyet cserél.

Igy jobban megy a játék, mert Simon vérbeli középárcat módjára szöglet jobbra-balra és a beadásoknál bátrán száll szembe a kemény háttérrel. A 3. percben Simon labdáját Budai egyből bevágja. 2:1! A 10. percben Csányi lövéséről haszadását védi Varga. A 26. percben Derdák nagy lövése a kaputól csaltan. Baracskai teljesen megbénítja a szombathelyi balzsármányt. A 30. percben előlő a mérkőzés sorsa, mert Taróssy labdájára Simon klugrik és biztosítja a győzelmet. 3:1! A 36. percben Kovács a vezető Vargára szarik és Baracskai szorongatott helyzetében alig lő a felad sarok mellé!

Megérdemelten jutott a CVSE II. a két értékes bajnoki pont birtokába.

CVSE II.-ből jók: Simon, Varga és Baracskai.

— Elcsúszt szarvasmarha délté-
nítendőnk ismeretében. A hálódire sa-
llítandó hiszot szarvasmarhák az új hivatali
rendszert szemlél. Vas megyében a szarvas-
marhatenyésztés egyesületét (Szombathely,
Erzsébet királyné-ú. 44. sz.) jelentették be.
A bejelentés akkor is meg kell ismételn, ha
már a Kalkárekedelmi Hivatalnál be-
 voltak jelentve az állatok. A bejelentésről
bejelentőspokkhal történnek, amelyek a kö-
szégi elöljáróságoknál kaphatók. Azok a gazdák,
akik nem rendelkeznek egy vagy
biztonságmarhával, külön-külön költseik be a
bejelentőlapot és egyútt közzétek be azokkal,
akként egyútt kíván rákötödni. Bővebb tájé-
koztatást a községi elöljáróságok is nyújtanak.

GAZDARÓVAL

Hogyan készítsük el a homokot vetés alá?

Sok rossz homokot gazdálkodnak. Nincs elég tehetőségünk abhoz, hogy a homokot, amely eszi a trágyát, elegendő trágyát adjunk. Nem írunk meg ott, hogy rendszeresen szórótrágyázzunk és így a homokot elegendő humusz tartalommal biztosítunk és ezáltal a műtrágyázásra alkalmasabbá tettük. A homoktalajok megművelésénél tartuok szemelőtt azt, hogy a talajt szántás le középnyelven és szántás után azonnal fogassoljunk, fogassolás után pedig azonnal hengerezünk a végül ismét fogassolunk. Ezután az ismételt fogassolásokra és hengerezésre a homoktalajnak nagy erőkege van, mert a szántás a talajt nagyon lazítja és kiszájtja, ha azonban fogassolunk és hengerezünk, akkor a nedvséget megőrizsük és felborzok anyira, hogy a talajba keveri tartó és más szervesanyag. Korhadni kezd. A hengerezés után fogassolás pedig meg-
szájtályos, hogy a homokot a szél hordja. A homok talajművelésnek ez a bonyes kérdése. Most, szeptember elején a bomok talajokat szántunk fel melyekben, a szántást nyomban fogassoljuk el és azonnal hengerezsük, amit ismét követ a fogás. Ebben az esetben a talaj vetésig jól megőlepszik, jól vetéseltek, a mag egyenletes mélyre kerül, jól csatárzik és kel. Egyáltalán így meg-
adnánk mindent, ami még gyengébb talajok-
hon is a termést lehetőleg biztosíthatja.

Mikor kezdjük meg az őszi vetést?

Az idel természetesen mindig az mutat-
ják, hogy a rozs még aránylag jó talajokon
nem adott olyan termést, mint amint elvár-
hattunk volna. Ha az okát keressük, akkor
a legtöbb esetben azt a vetés idejében ta-
láljuk meg. A rozsot tudnunk kell, hogy
az őszi nemcsak gyökérrel fejlesz, hanem
bokrósodik is és tavasszal hamar szábra
szózik. A búza pedig őszi csak erős
gyökérrel fejlesz és tavasszal bokrósodik.
Ha ezeket szemelőtt tartjuk, akkor báliatuk
azt is, hogy az őszi vetést úgy kell meg-
kezdeni, hogy a rozs még őszi jól meg-
bokrósodhasson s a búza pedig erőteljes
gyökérrel fejlesztesse. A rozs gyökér-
fejlesztésére és bokrósodására hosszabb
idő szükséges. Éppen ezért a rozsot leg-
előbb szeptember hó közepéig vessük el,
mert így jó erős gyökérrel és bokrósod-
va kerül a tébe. Ha későbbben vetjük,
akkor rendszerint őszi csak gyökérfejlesz-
tésre van elegendő ideje, de már bokrósod-
ásra nem és tavasszal hamarosan szábra
szózik. Ritka lesz és kevés termés ad. Ab-
ban az esetben ha a rozsot korai talaj-
művelések vetjük, akkor a rozsot augusztus
végén kell elvetni. Búza vetés ideje október
első eleje, de legkésőbb október hó köz-
pepe. Ha ebben az időben vetjük a búzát,
akkor félre erőteljes gyökérrel fejlesz,
jól és biztosan tel. Ha ezeket nem a ve-
tési idek megkezdésekor figyelembe vesszük,
akkor gabonatermésük már igy-
gát meg fog csökkeni.

A harmadik lejátszott bajnoki mérkő-
zésünk után a táblánat a következőképpen fest:

1. Perutz	3	3	—	—	8:3	11
2. SzSE	3	2	1	—	7:2	5
3. ETO II	3	2	—	—	8:1	4
4. Hubertus	3	2	—	—	5:4	4
5. GyAC	3	2	—	—	7:6	1
6. CVSE	3	1	1	1	7:6	3
7. SVSE	3	1	1	1	4:5	3
8. KFC	3	1	1	1	8:10	3
9. FAK	3	1	—	—	2:8	2
10. SzFC	3	1	—	—	2:4	2
11. Unió	3	1	—	—	2:6	2
12. Előre	3	1	—	—	2:4	2
13. DAC	3	1	—	—	2:4	2
14. II. ker. SC	3	—	—	—	3:11	—

A CVSE II. is sokat javított osztályza-
tán. Az utolsó előtti helyről a hatodik hely-
re ugrott fel, amely a táblánálunk kitűnik:

1. Haladás II.	2	2	—	—	8:1	4
2. SzSE II.	2	2	—	—	4:3	4
3. ZTE	2	1	1	—	6:4	3
4. SFAC II.	2	1	—	—	7:4	2
5. SVSE II.	2	1	—	—	1:5	2
6. CVSE II.	2	1	—	—	3:4	2
7. KTK	2	1	—	—	1:5	2
8. SzFC II.	2	1	—	—	1:5	1
9. SSE	1	—	—	—	1:4	—
10. ZSE	1	—	—	—	2:7	—
11. SzKE	1	—	—	—	1:6	—

Ma délután -3 órakor SVSE—CVSE

Ma újabb nehéz feladot megoldás
vár a CVSE I. csapatára, a soproni test-
vércsapattal szemben. Az SVSE alig egy
hónapja mutatja meg Celldömökön tudá-
sát. Reméljük, ma délután a CVSE minden
játékosa az utolsó perctig teljes odaadással
küzd és győz 3:2-re!

CVSE II.—SFAC II. Sopronban

Ma délután a CVSE II. Sopronba
rándul a SFAC II. elleni bajnoki mérkő-
zésre. A csapatunk ugyancsak meg kell
dolgozni, hogy tiszteletes eredményes
térhessen haz!

Tenniszspédia Kemencemagyalban.
Sportkedvelők felfalaz a nyár folyamán a
kemencemagyal Népház udvarában tennisz-
pályát létesítelt, amelyet már át is adtak
rendelkezésnek. *D. K. J. J. J.*

Laphelyettes: a Turali Szövetség
kiszáncsolt a Bismarck Budapesti Tiszas.
Felnéző szék: Takács György.